

ชื่อผลงานวิชาการ การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล โดยใช้ 8S's Supervisory Model
ชื่อผู้วิจัย นางสาวบุญญลักษณ์ พิมพ์
ปีที่ได้รับอนุมัติ พ.ศ. ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล โดยใช้ 8S's Supervisory Model เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความสำเร็จของโรงเรียนดีประจำตำบลที่เกิดจากการพัฒนางานโดยใช้ 8S's Supervisory Model 2) ศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล 3) ศึกษาวิธีการส่งเสริมให้การดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบลประสบความสำเร็จ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้แทนชุมชน และนักเรียน การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในปีงบประมาณ 2560 โดยมีพื้นที่ในการวิจัยครอบคลุม 5 ภูมิภาค ได้แก่ พื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามระบบออนไลน์และชุดเอกสาร

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ผู้สนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ 275 คน 2) ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้แทนชุมชน และนักเรียน 140 คน และ 3) ผู้ตอบแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูโรงเรียนดีประจำตำบลทุกโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ 19,092 คน ผู้ตอบแบบสอบถามจากชุดเอกสารประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้แทนชุมชน และนักเรียน 446 คน รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 19,953 คน วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิจัยทั้งเชิงสถิติและเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล ที่เกิดจากการพัฒนางานโดยใช้ 8S's Supervisory Model มาตรฐานด้านปัจจัย ได้แก่ บุคลากรมีคุณภาพ และ อาคารสถานที่เพียงพอ เหมาะสม พร้อมใช้งาน มาตรฐานด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหารมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานด้านผลผลิต ได้แก่ โรงเรียนทำมาหากิน และโรงเรียนคุณภาพ

2. ปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล มาตรฐานด้านปัจจัย ได้แก่ บุคลากรมีคุณภาพ และวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพียงพอ มีคุณภาพ มาตรฐานด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และการสร้างโอกาสทางการศึกษา มาตรฐานด้านผลผลิต ได้แก่ นักเรียนเป็นคนเก่ง ข้อเสนอแนะได้แก่ ผู้บริหารต้องสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในโรงเรียนและบุคคลภายนอก และมุ่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. วิธีการส่งเสริมให้การดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบลประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้เกิดกับครูและผู้ปกครอง ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีมแบบกัลยาณมิตร บริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างโอกาสทางการศึกษา และใช้กระบวนการนิเทศภายใน

ครูใช้วิธีสอนให้เด็กเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข โดยประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ปลุกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จัดการเรียนรู้ใช้สื่อ ICT ส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียน มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีสุนทรียภาพ

ศึกษานิเทศก์ ใช้วิธีการนิเทศเป็นคณะในลักษณะการสร้างเครือข่ายการนิเทศ ใช้รูปแบบหรือเทคนิคนิเทศที่หลากหลาย นิเทศหลายช่องทาง จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความภูมิใจร่วมกัน

ผู้แทนชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สร้างอาคารเรียน โดยสนับสนุนงบประมาณส่วนตัวและระดมทุนจากภายนอก เป็นผู้ช่วยสอนงานอาชีพ และเป็นเครือข่ายดูแลความประพฤตินักเรียน

นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทำให้โรงเรียนสะอาด ตั้งใจเรียนให้มีความรู้ สอบได้คะแนนดี เพื่อให้โรงเรียนมีชื่อเสียง ร่วมประชาสัมพันธ์โรงเรียน และหารายได้เข้าโรงเรียน

4. ความพึงพอใจในการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ ที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านปัจจัย ความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการนิเทศ รูปแบบและเทคนิคการนิเทศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกระบวนการนิเทศ ความพึงพอใจของผู้แทนชุมชนที่มีต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีประจำตำบล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือโรงเรียนมีผลงานด้านอาชีพที่เป็นเอกลักษณ์ “1 โรงเรียน 1 อาชีพ 1 ผลิตภัณฑ์”

5. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล

โรงเรียนควรพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็น Active Learning พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทั้ง 15 ตัวชี้วัด และสร้างอัตลักษณ์โรงเรียนดีประจำตำบลให้โดดเด่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้มีทักษะการบริหารจัดการ และการสอนด้านอาชีพ นิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรพัฒนาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน